

інноваційного зростання. Звертаючись до світового досвіду, слід зазначити, що саме із США розпочався розвиток економіки окремих регіонів, де М. Портер започаткував кластерну модель. Сьогодні у США діють 380 найбільших кластерів у сферах високих технологій, виробництва побутових товарів, сфері послуг, видобутку природних ресурсів.

Література

1. Дудкіна К. А. Кластери як форма ринкової централізації в умовах сучасних світогосподарських відносин : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.05.01 [Електронний ресурс] / К. А. Дудкіна. – К., 2004. – 18 с. – Режим доступу : <http://disser.com.ua/contents/34983.html>
2. Підвисоцький В. Формування та впровадження програм підвищення конкурентоспроможності територій : метод. матеріали / В. Підвисоцький, Р. Ткачук. – К. : Леста, 2010. – 64 с.
3. Югас Е. Ф. Інноваційний кластер як фактор конкурентоспроможності [Електронний ресурс] / Е. Ф. Югас. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2010_31/statti/2_8.htm

Дудка Олександр – аспірант
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

Науковий керівник: доктор географічних
наук, професор Н. Н. Коцан

Роль соціальної відповідальності підприємництва в розвитку регіону

Актуальність дослідження. На сьогодні у світі склалася практика, коли підприємництво все частіше звертає увагу на соціально-економічні проблеми регіону в якому вони здійснюють власну діяльність. Головним напрямом функціонування підприємництва є економічна складова, але пряма залежність розвитку підприємства від ситуації, яка складається у регіоні вимагає від них враховувати соціальну складову. Доведено, що малі та середні підприємства (далі – МСП) є гнучкими до змін та впровадження інновацій. Саме сектор МСП сприяє економічним перетворенням у регіоні та на нього можна

покласти питання соціальної відповідальності та соціально-економічних перетворень.

Мета дослідження – розкрити питання соціальної відповідальності сектору МСП та дослідити вплив на розвиток регіону.

Результати дослідження. Соціальна відповідальність підприємництва передбачає збалансований розвиток та управління соціальних, економічних факторів та факторів навколишнього середовища як у секторі підприємництва, так і в регіоні ведення діяльності. Підприємства орієнтовані на довготермінові цілі і у даному випадку відповідальність сприяє підтримці підприємницької діяльності зі сторони соціуму. *Соціальна відповідальність* – це стратегічний метод за допомогою якого МСП можуть підвищити рівень їхньої конкурентоздатності, відповідати умовам сталого розвитку [2].

Якщо оцінювати роль даної практики для розвитку регіону, то необхідно відмітити, що обидві сторони отримують переваги:

- дія соціальної відповідальності сприяє підвищенню рівня зайнятості населення;
- МСП в межах своєї діяльності вчиняють добровільні дії, що перевищують вимоги законодавства;
- відкритість та прозорість діяльності підприємств;
- через підприємницьку соціальну відповідальність здійснюється пряма стимуляція відповідальності в економічній, соціальній сфері та сфері навколишнього середовища в регіоні [4].

Єдиного визначення соціальної відповідальності підприємництва немає. Різні організації пропонують різні визначення, проте усі вони мають єдину основу: соціальна відповідальність переймається тим, як підприємство здійснює комерційну діяльність для створення позитивного впливу на суспільство. Більшість визначень зводяться до етичної поведінки, сталого розвитку, довкілля. Також визначення є синонімом терміну «належне громадянство».

Враховуючи вищевикладене, соціальна відповідальність підприємства – це його добровільний вклад у розвиток соціально-економічного життя регіону, зв'язаних із основною діяльністю підприємства, що виходять за рамки певного законодавчо встановленого мінімуму.

Ідея соціальної відповідальності не виникла одразу, а еволюціонувала і стала загальноживаною лише протягом останнього десятиріччя, особливо у Північній Америці та країнах Західної Європи. Деякі

дослідники стверджують, що дане поняття набуло популярності наприкінці 1950-х рр. Головним поштовхом стала більш широка обізнаність громадськості з екологічними та етичними питаннями, тиску з боку громадських об'єднань, захисників довкілля, поборникам інтересів споживачів [3].

На відміну від звичайного підприємництва, у даному випадку на перше місце виходить соціальний аспект або соціальний ефект регіону від підприємницької діяльності. Наприклад, у деяких країнах передбачено колективну форму власності підприємства, чим визначено їх діяльність на користь територіальної громади. Новацією на сьогодні є те, що соціально відповідальне підприємництво визначають як інноваційну діяльність, метою яких є соціальні перетворення в суспільстві та громадах.

Вигодами, які отримує суспільство від дотримання підприємництвом соціальної відповідальності є наступні:

- можливість встановити партнерських відносин між бізнесом, владою та громадськістю;
- можливість надання адресної екстреної допомоги громадянам;
- удосконалення системи та розвиток соціальної захищеності населення;
- залучення інвестицій у певні сфери економічного та соціального життя регіону;
- підтримка громадських ініціатив, інноваційних проектів, збереження та використання «інтелектуального ресурсу» на потреби регіону [1].

Висновки. Таким чином застосування соціальної відповідальності підприємств справляє позитивний вплив на соціальний розвиток регіону. Підприємництво є не тільки бюджетоутворюючої ланкою суспільства та роботодавцем, а й може виступати структурним перебудовником громадськості. Це може бути досягнуто через як через цільовий характер ведення підприємницької діяльності, так і через застосування інноваційних підходів для вирішення тих чи інших проблем. Слід зауважити, що поширення соціальної відповідальності стимулюватиме вирішенню соціальних проблем регіону.

Література

1. Напрями підвищення соціальної відповідальності бізнесу на місцевому рівні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/Monitor/November/13.htm>

2. Проценко М. Соціальна відповідальність бізнесу: аналіз, розвиток, тенденції, пріоритети [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sites.znu.edu.ua/young-university/629.ukr.html>
3. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.un.org.ua/files/Concept_Paper.pdf
4. Corporate responsibility in SME sector. Best practice [Electronic resource]. – Access mode : http://www.tem.fi/files/27716/vastuullinen_yrittajyuys_pk-yrityksissa_engl_130810.pdf

Костюк Ольга – студентка V курсу факультету міжнародних відносин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент А. А. Сищук

Адаптація банківської системи України до вимог міжнародного фінансового середовища

Сучасні умови функціонування банківських систем країн світу характеризуються, насамперед, стійкими тенденціями до поглиблення глобалізаційних явищ у фінансовому секторі світового господарства. Рівнозначно ці тенденції стосуються і банківської системи України, рівень інтегрованості якої до глобального фінансового середовища великою мірою визначається ступенем розвиненості. В таких умовах адаптація банківської системи будь-якої країни є умовою успішної інтеграції до світової економіки.

Інтеграція України в міжнародний фінансовий простір безпосередньо пов'язана з реструктуризацією її національної фінансової системи. Адже, з одного боку, інтеграційні процеси можливі за умови, якщо фінансові системи окремих країн побудовані на однакових засадах і функціонують на єдиних принципах. Без проведеної в Україні фінансової реструктуризації процес її інтеграції у світовий фінансовий простір був би неможливий. З іншого боку, одним із найважливіших напрямів фінансової реструктуризації є процес поступового інтегрування у світову фінансову систему. Результати в цьому напрямі є своєрідним критерієм якості трансформаційних процесів[1].